

Petersborg. EU-Kommissionen har fremlagt tanker om en mere sammenhængende EU-politik over for Østersøregionen. De nordiske lande støtter en sådan politik, der bygger på et egentligt regionalt koncept. Formålet er at sikre koordination og sammenhæng mellem EU's egne og de øvrige bistandsaktiviteter i området. Der vil herved kunne opnås maksimal effekt af de midler, der er til rådighed. I overvejelserne indgår muligheden af at tildele Østersørådet en koordinerende funktion.

Hovedmålet i EU's Baltikumpolitik er Estlands, Letlands og Litauens optagelse i EU. Vigtige skridt er taget. Den 1. januar trådte frihandelsaftaler mellem EU og de tre baltiske lande i kraft. Senere i samme måned indledtes forhandlingerne om indgåelse af associeringsaftaler, såkaldte europaftaler. Forhandlingerne er kommet overordentlig godt fra start. Alt tyder på, at aftalerne kan undertegnes under det franske formandskab, dvs. inden udgangen af juni måned i år. Herved kommer de baltiske lande på omgangshøjde med de øvrige central- og østeuropæiske lande i deres forhold til EU.

Centralt i EU's politik over for Central- og Østeuropa står også bestræbelserne på etablering af en stabilitetspagt. Pagten er et godt eksempel på, at EU gennem den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik kan bidrage til stabiliteten på det europæiske kontinent. Målet er at fremme godt naboskab blandt de central- og østeuropæiske lande særlig i forbindelse med uafklarede spørgsmål om minoriteter og grænser. Tanken er at forberede landene på medlemskab af Unionen og at forhindre, at Unionen gennem en udvidelse importerer uløste problemer. Det kan kun ske ved en forebyggende diplomatisk indsats.

Der har foregået et intenst arbejde med pagten siden foråret 1994. Danmark har ydet en særlig indsats for, at de baltiske lande skulle indgå på lige fod med de øvrige central- og østeuropæiske lande. Bl.a. på baggrund af dette er der blevet etableret et rundbord for det baltiske område. Samtaleforummet det runde bord har gjort væsentlige fremskridt bl.a. på et møde i København i efteråret 1994.

Den afsluttende konference, hvor stabilitetspagten etableres, bliver afholdt i Paris den 20. og 21. marts i år. Derefter vil pagten blive overdraget til OSCE.

EU's forhold til Rusland spiller en særlig rolle. Rusland er allerede på grund af sin størrelse og beliggenhed en vigtig aktør. Det er af afgø-

rende betydning for europæisk sikkerhed og stabilitet at fastholde Rusland i et forpligtende internationalt samarbejde. Derfor er der i de senere år gjort en stor indsats for at integrere Rusland i vestlige samarbejdsstrukturer og sikkerhedsstrukturer.

Den dybt tragiske konflikt i Tjetjenien har tydeligt vist, hvor skrøbeligt det russiske demokrati er. Vi fordømmer Ruslands militære fremfærd i Tjetjenien og de alvorlige krænkelse af menneskerettigheder. Samtidig støtter vi OSCE's konstruktive bestræbelser på at tilvejebringe en politisk løsning på konflikten. Konflikten har anskueliggjort, at det er bydende nødvendigt at fortsætte samarbejdet med Rusland for at fastholde det på reformkursen og på partnerskabet med Vesten. Udviklingen af et demokratisk og stabilt Rusland med en bedre økonomi er i alles klare interesse med undtagelse af de kredse i Moskva, som gerne ser en tilbagevenden til tidligere tiders russiske isolationspolitik, og for hvem en afvisende vestlig holdning til videre samarbejde ville være kærkommen.

De nye europæiske samarbejdsstrukturer kan ikke udvikles uden om Rusland. Europa skal ikke splittes igen. Derfor tilbydes Rusland et sikkerhedspolitisk partnerskab med NATO og et politisk og økonomisk partnerskab med EU.

Den løbende dialog mellem EU og Rusland har navnlig til formål at sikre fortsatte økonomiske reformer og demokratisering. Midlerne er dels gradvis økonomisk integration gennem handel og investeringer, dels en tilnærmelse af EU's og Ruslands holdninger til vigtige internationale spørgsmål. Det tjener samtidig til at tilgodese Europas sikkerhedspolitiske interesser i bred forstand. Også derved får EU en meget vigtig rolle som europæisk stabilitetsanker.

Men EU skuer ikke kun mod Øst. Europæisk sikkerhed afhænger også af udviklingen i Syd. Det bliver stadig mere klart, at Middelhavsområdet er af strategisk betydning for hele Europa. Det er bl.a. i dette lys, man skal se løftet om, at Cypern og Malta kommer til at indgå i næste fase af EU's udvidelse, og det er ikke mindst derfor, forbindelserne med Tyrkiet må styrkes. Indgåelse af toldunionen bør ske snarest muligt. Og vi må samtidig interessere os for forholdene syd for Middelhavet.

I nogle lande slår fundamentalistiske strømninger over i politisk ekstremisme. Det har en destabiliserende virkning ikke blot i Middelhavsområdet, men også i tilgrænsende regioner,